

El jutge d'instrucció número 3 de Palma, José Castro, s'ha convertit en un malson per a Urdangarín, la seva dona i, també, per a la corona espanyola.

L'assot de la monarquia

És una estrella mediàtica. I ho sap. N'hi ha que diuen que li agrada molt. D'altres, que li és igual. D'altres, encara, que no li agrada gens ni mica però que ho duu amb resignació. Sigui com sigui, José Castro és l'estrella judicial del moment. La seva instrucció del cas de Jaume Matas del qual ha separat el *cas Urdangarín*, amb totes les ramificacions que esquitxen la corona espanyola, ha situat aquest magistrat nascut a Còrdova l'any 1947 en el centre d'atenció dels mitjans de comunicació, tant de l'estat com internacionals.

Qui és Castro? És la pregunta que feien a periodistes mallorquins alguns dels enviats especials a cobrir la declaració judicial d'Iñaki Urdangarín, el passat 23 de febrer, a Palma. Les respostes no eren molt concretes. Perquè, com diu a aquest setmanari un advocat que hi ha tingut tracte, "és un home molt hermètic". De fet, no hi ha gaire gent que conegui gaires coses del famós jutge mallorquí, que viu i treballa a l'illa des de fa gairebé trenta anys.

Per intentar saber més coses del magistrat, aquest setmanari ha parlat amb graduats socials, advocats i un jutge de Palma. Tots ells han tingut o tenen algun tipus de relació professional amb Castro. El retrat que sorgeix és el d'un home discret, amb una cara pública adusta que poc té a veure amb la privada, un professional majoritàriament ben reconegut, tot i que hi ha excepcions en aquesta valoració, i, en fi, un jutge no molt diferent de la resta però amb l'afegit que ell és al centre de l'atenció mediàtica.

L'any 1985 aterrava a Palma José Castro com a nou magistrat de la sala social, allò que fins feia pocs anys

havia estat Magistratura de Treball. Allà va ser conegut, segons explica un misser que coincidí aleshores amb ell en judicis més d'una vegada, com un "jutge molt rigorós, molt estricte" alhora que, com recorda un graduat social, "era un dels jutges que algunes empreses no consideraven una bona notícia que els toqués en un judici", volent dir que tendia a afavorir, si era possible, la part més dèbil, els treballadors. Però és una apreciació que no tothom comparteix: "Era i és un jutge que fa la seva feina tan bé com sap, sense inclinacions d'aquesta naturalesa", diu un altre misser.

La seva carrera judicial s'havia iniciat, segons les fonts consultades en Internet, el 1976. Però fins i tot en això la figura de Castro és hermètica, perquè allò publicat no coincideix amb el que diu un jutge conegut seu: "Doncs jo em pensava que havia entrat a la carrera judicial gràcies al quart torn". Es refereix el magistrat a la manera d'accedir a la condició de jutge a través del sistema d'acumular més d'una desena d'anys d'experiència "com a jurista de reconeguda competència i després de superar un curs" *ad hoc*, segons diu l'article 311 de la Llei Orgànica del Poder Judicial. Dos missers més també asseguraren a aquest setmanari que creien que Castro havia accedit així a la carrera judicial. Però en totes les biografies trobades en Internet –i que semblen beure de les mateixes fonts, tal és el grau de coincidència, fins i tot en el redactat– s'assegura que accedí el 1976 a la condició de jutge després d'haver estat funcionari de presons i advocat. Si és així, no podria haver arribat a jutge pel quart torn, perquè aquesta modalitat va ser implantada pel govern de Felipe González a la

El jutge José Castro s'ha convertit en el mal-

Castro contra el Lobby per la Independència

El febrer del 2009, el jutjat penal de Palma fou escenari d'un judici, si més no, peculiar. Els dos acusats s'hi presentaren vestits a l'ampla. O sigui, al mode pagès antic mallorquí. L'estupefacció dels presents, no cal ni dir-ho, va ser majúscula. Els acusats eren Jaume Sastre i Josep Palau, les cares del Lobby per la Independència.

son d'Iñaki Urdaganarin, de Cristina de Borbó i de la Casa del Rei.

dècada dels vuitanta. En qualsevol cas, és un exemple de l'hermetisme que envolta Castro.

Després de sis anys al jutjat social, passà a ser el 1991 el titular del jutjat d'instrucció número 3 de Palma, càrrec que encara ara ocupa i en el qual, amb tota probabilitat, es jubilarà en complir els 70 anys. Tanta longevitat en una mateixa destinació no és gens habitual, perquè normalment després de tant de temps els jutges ascendeixen, se'n van a altres bandes... Però Castro no. N'hi ha que diuen que és perquè ha rebutjat els ascensos. D'altres es limiten a considerar, i no exempts d'una certa ironia, com a "curiós" que continuï allà mateix on arribà fa més de dues dècades.

Si hermètica és la figura del jutge sobre aspectes professionals, més impenetrable és en els aspectes privats. Aquest setmanari ha pogut esbrinar que quant a l'aspecte familiar és divorciat, que viu amb una altra dona, que els seus fills són tots tres –naturalment– advocats de professió, un dels quals exerceix de laboralista. Amb relació als seus costums, no és com d'altres membres de la *tribu* judicial que són habituals de fer copes a determinats pubs del centre de Palma. Ell té rutines molt més casolanes. Allà on se'l veu bastant, en canvi, és a les conferències que organitza el Col·legi d'Advocats de les Illes Balears. Quant a aficions, i més enllà de les que se li suposen com a home cultivat intel·lectualment i culturalment, li agrada molt la velocitat. Gaudeix de córrer amb el seu

Qui els havia denunciat era el jutge d'instrucció número 3 de Palma, José Castro. La història es remuntava a dos anys abans. Quan a la pàgina web del Lobby es començà a criticar Castro amb epítets del tipus "foraster i andalús", "franquista", "amic de l'Inmundo" (el diari *El Mundo-El día de Baleares*), "racista" i d'altres per l'estil. Se'l posava d'exemple d'una justícia gens mallorquina i molt "forastera" que protegia alguns poderosos, com és el cas de Pedro J. Ramírez –una de les dianes preferides del Lobby– i en certa ocasió es va insinuar, a través de la fórmula de

fer la pregunta, si Castro no devia estar estaria d'acord amb una coneguda narcotraficant gitana, de malnom La Paca. Per aquest motiu Castro presentà una denúncia per calúmnies i injúries contra Sastre i Palou.

Al cap de dos anys, a la vista contra els dos independentistes, Castro oferí que, si se li demanaven disculpes per haver-lo acusat de cometre un delicte, es donaria per satisfet. Però no hi hagué acord. Aleshores digué que, si hi havia condemna en metàl·lic, tal com demanava la fiscalia, donaria tots els doblers a "una ONG, preferentment mallorquina".

A la sentència, la jutgessa, Francisca Ramis, va considerar que Sastre havia "excedit" els límits de la llibertat d'expressió en acusar Castro "de fets delictius, com la seva vinculació al narcotràfic", per la qual cosa fou condemnat a pagar una mica més de 6.000 euros per un delicte de calúmnies, mentre que fou absolut del delicte d'injúries. Palou va ser absolut de les dues acusacions.

Segons la pàgina web del Lobby, la pena va ser satisfeta "gràcies al suport" de "molts mallorquins" que participaren "en una col·lecta" per recaptar la quantitat requerida en la sentència.

El matrimoni Urdangarín-Borbó mai no es devia pensar que el titular d'un modest jutjat d'instrucció de Palma arribés tan lluny.

cotxe –se suposa que dins la llei, no caldria sinó–, un espectacular BMW descapotable. Fa anys també tenia una moto, però l'ha deixada d'usar. En els últims temps no s'ha pogut sostreure de l'afició a la mobilitat més sostenible: la bici. Ha optat per pedalejar a l'hora d'anar de casa seva, situada a primera línia de mar d'una zona residencial –antigament de pescadors–, als jutjats, que són al centre de la ciutat, una distància curta però que li serveix per a fer esport. Sempre ho ha estat, d'esportista: va practicar espasa japonesa de jove i ara sembla que faci exercici –a més de la bici– regularment perquè es conserva “la mar de bé, té un estat físic molt bo”,

li reconeix el jutge consultat. Això li permet, continua explicant el magistrat, “aguantar bé la càrrega de feina que suposa instruir un cas així (el del Palma Arena en general i el d'Urdangarín en particular), que per ventura a la persona profana no li pareixerà molta cosa però li puc ben assegurar que requereix una gran energia”.

Castro passa per ser una persona molt seriosa i de personalitat seca. És la imatge professional que ha conreat. Tanmateix, no és el cas del Castro allunyat de la toga: “Res més enfora de la veritat”, diu el jutge consultat, “és una persona extremadament afable, amb gran sentit del humor; el que passa és

que la feina és la que és i cal estar a l'altura”. I en aquesta feina no entra parlar amb els periodistes xafarders que llavors ho conten tot. Sempre que en veu, de periodistes, els somriu i els saluda, però no parla mai amb ells. “Un jutge parla només a través de les seues resolucions”, li contestà, sec, a un periodista que ingènuament li demana en certa ocasió “com va el cas?”, mentre el fitorava amb una mirada de reprovació.

Alabances i crítiques. Ja s'ha dit abans que alguns consideraven Castro propens a les parts més dèbils, els treballadors, quan era magistrat del jutjat social. Un altre advocat hi insisteix, tot advertint, però: “No crec que mai ningú li pogués retreure res mal fet”. És ben possible que Castro tingüés aquesta diguem-ne vena sentimental envers els més dèbils, no debades, tal i com confessa un altre misser que el coneix prou bé: “és un home progressista, tot i que mai no fa proselitisme de cap casta”. Coincideix amb l'altre que, tenguí l'orientació ideològica que tenguí, “per sobre de tot és un jutge tremendament responsable i molt estricte en la feina que fa, no és un frívol”.

No consten opinions contràries, pel que fa a la feina feta pel jutge a la sala social. Tanmateix, quan passà a exercir al jutjat penal, a partir de 1991, va ser quan va adquirir rellevància mediàtica i, inevitablement, quan començaren a córrer crítiques.

El primer sumari que va treure Castro de l'anonimat va ser el *cas Calvià*. Un intent de suborn a un regidor de Calvià per alterar la majoria progressista de 1991. Va esclatar l'any 1992 i Castro en féu la instrucció. Va tenir un gran ressò mediàtic. Era el primer cas de gran corrupció política que es produïa a les Illes. La sentència va castigar amb presó dos edils del PP. L'important, però, pel fet de ser novetat, fou la instrucció del cas, amb unes formes mai no vistes. Per primer cop un jutge ficava mà a la corrupció política que s'intuïa tan generalitzada com no perseguida.

Una ramificació del mateix cas va ser novament instruïda per Castro un temps més tard, però acabà en res per raó de la prescripció dels possibles delictes. Això li va valer certes crítiques, sempre sordes, per no haver

estat –suposadament– prou hàbil per a evitar que l'assumpte prescrivís, però d'altres veus consideraren la instrucció mol ben feta. Per ventura aquest fou l'origen d'acusacions semblants que es poden sentir cíclicament, amb relació a Castro. Segons aquestes opinions, “que sens dubte existeixen”, diu un advocat, el jutge té fama d'instruir “de forma esburbada”, cosa que pot fer que el cas pugui acabar en res en el judici, o bé prescrit, o la sentència revocada o rectificada en instàncies superiors per defectes formals. Aquestes idees són rebutjades frontalment per una altre misser: “Un jutge instrueix molts de casos, cada cas és complex, i no sempre té tot el que es necessita per a fer la feina adequadament; clar que pot haver comès alguna errada, tots en cometem, i tractant-se d'un jutge, és lògic que hi hagi gent que no el pugui veure, pel motiu que sigui, i que li retraurà l'errada encara que hagin passat anys i panys, però Castro és un bon jutge i instrueix bé”. El jutge consultat no comparteix el fet que hi hagi aquesta opinió negativa: “Fins el que jo conec, tots els companys i gent del jutjat el valoren molt bé professionalment”.

L'assot de la monarquia. Quan Castro comença a ascendir cap a ver-tadera estrella del firmament mediàtic és quan inicia la investigació dels casos protagonitzats per Jaume Matas i que tenen, tots, el seu origen en el suposat enriquiment irregular quan era president del Govern de les Illes entre 2003 i 2007.

És a partir de 2010 quan el jutge comença a emetre pronunciaments dels diversos *casos Matas* –la instrucció que s'inicià amb el *cas Palma Arena* s'ha convertit en 27 peces separades– que concentren l'atenció mediàtica, la qual ben aviat supera l'estricta àmbit geogràfic de les Illes. No debades Matas havia estat ministre i, sobretot, una de les peces que obrí Castro afectava de ple Iñaki Urdangarin, el gendre del rei, i esquitxava la corona espanyola.

Va ser aquell any quan, qui havia estat secretari general del PP, Francisco Álvarez Cascos, i havia compartit consell de ministres amb l'ex-president balear, va dir que Castro utilitzava en les seves resolucions un llenguatge “tavernari” i que “no és imparcial”

Tot apunta que el jutge Castro ja ha entrat en la recta final de la instrucció del cas Urdangarin.

en el seu tracte a Matas. Una opinió que en ambients propers a l'ex-president conservador es considera dogma de fe. Una persona acostada a Matas confia a aquest setmanari que l'ex-president està obsessionat amb Castro, a qui acusa d'estar portant a terme una “causa general” en contra seva i no una investigació judicial independent. També ex-dirigents del PP consultats per EL TEMPS consideren Castro com una mena de bèstia negra per a Matas i per al partit. “No actua correctament, està perseguint Matas i a nosaltres”, diu un ex-conseller del govern de Matas. Val a dir que una de les peces separades del *cas Palma Arena* que

està investigant el jutge pretén esbrinar si el 2007 existí finançament il·legal del PP de Balears. En relació amb tot això convé tenir present que el primer judici a Matas, per una peça instruïda per Castro, se saldà amb una sentència que el condemnà a sis anys de presó, contra la qual s'ha recorregut davant del Tribunal Suprem.

Fonts jurídiques més amables amb el jutge concedeixen que “les seves resolucions són molt passionals, amb una redacció molt contundent, molt heterodoxa, per ventura a vegades massa pel que estem tots acostumats, però no s'ha de perdre de vista que no han estat rectificats per cap instància superior,

'El Llanero Solitario', aplaudit

No és una imatge habitual, la d'un jutge que arriba a fer feina i un parell de centenars de persones que esperen a la porta del jutjat comencen a fer-li mamballetes, a llançar crits de suport tipus "ànim!", "dóna més canya!", "a per ells!"... És justament l'estampa que ha generat en un parell d'ocasions el jutge José Castro.

La seva figura ocupa portades de diaris, obertures de telenotícies i corre de boca en boca de tertulians de tota casta i condició. Des del seu modest jutjat d'instrucció número 3 de Palma està fent ballar els més alts poders de l'estat i això li genera moltes simpaties, tant entre companys de professió, missers, personal administratiu del seu jutjat –que el tenen com un heroi a qui quasi adoren– i fins i tot gent del carrer. Ho conta un company seu: "M'he trobat gent pel carrer, simples coneguts que saben que som jutge, que m'aturen i em diuen 'digues-li a Castro que estem amb ell, que tingui molta força'... sé que pot resultar increïble, però és així".

Castro s'ha convertit en una mena de jutge coratge, l'home que gairebé tot sol –en realitat no és cert perquè bona part de la feina correspon als fiscals anticorrupció, i particularment en el cas *Urdangarín*, al fiscal Pedro Horrach– que lluita contra els grans poders, contra la corrupció generalitzada, l'home que a l'estil del famós heroi dels còmics del *far-west* anomenat *El Llanero Solitario* persegueix implacablement el mal per fer triomfar la justícia.

tot el contrari: el Tribunal Superior (de Justícia de Balears) l'ha avalat més d'un pic".

Més enllà dels avatars de Matas, el que ha portat Castro a ser una de les estrelles més refulgents de l'univers judicial és la investigació sobre els negocis d'Urdangarín. Un cas que, de fet, l'ha convertit en l'assot de la monarquia espanyola. A propòsit d'això, una advocada conta que en certa ocasió, quan Castro compartia estovalles amb amics, algú li demanà, mig en broma mig seriosament, com se sentia "essent el jutge que posarà fi a la monarquia"; ell perdé la rialla, adoptà el posat seriós de jutge i contestà: "Si passés això, no seria jo qui ho hauria provocat sinó ells mateixos".

Aquest caràcter fort, de professional entregat a la seva feina, molt estricte en l'aplicació de la justícia, és el que fa que totes les parts consultades no dubtin que, si considera que cal imputar Cristina de Borbó, la imputarà. Però que si no n'està convençut, ja el poden acusar de feble i de ser sensible a certes pressions, com s'ha començat a poder llegir, que no la imputarà. "Farà el que creu que cal fer, ni més ni pus", diu un advocat.

El jutge consultat veu així la qüestió de les pressions: "Miri, en un cas tan

important i mediàtic com aquest hi ha pressions de tot tipus. Sense anar més lluny, fa una setmana [dues per al lector] hem vist com demanaven [la comissió permanent del Consell General del Poder Judicial] al jutge Castro que justificués les diligències practicades fora de la seva jurisdicció. Això és una pressió claríssima. Però la resposta de les dues associacions professionals (de la magistratura) ha estat rotunda. Totes dues li han fet costat. No tenc el més mínim dubte que aguantarà qualsevol altre tipus de pressió que es pugui produir. I respecte a la possible imputació o no de la infanta, no en tenc el més mínim dubte: farà allò que hagi de fer". Un incís: Castro no pertany a cap de les dues associacions de magistrats i, segons conten dos advocats, "és una mostra de la intenció de fer palesa la seva independència absoluta".

A Castro li queden quatre anys per acabar la instrucció de tots els casos derivats del Palma Arena. Perquè té ja quasi 66 anys i els jutges es retiren als 70. Té temps per endavant per a tancar-los, i un dels primers que, segons totes les fonts consultades, podrà concloure serà, justament, l'*afer Urdangarín*.

Miquel Payeras

Abans i tot que esclatés el cas de presumpte espionatge de Método 3, amb micròfons en florers i escombrats pertot arreu, els polítics catalans –especialment els que tenen responsabilitats de govern, però no només ells– ja desconfiaven del mòbil. Aparentment contagiats d'una paranoia victimista, els polítics apagaven el mòbil o en treien la bateria quan començaven una conversa que consideraven potencialment comprometedora o d'especial interès per als seus enemics. Però després que s'hagi divulgat el presumpte enregistrament creuat d'uns partits a uns altres, des de CiU fins a la CUP passant pel PSC, el PP i el Barça, la malfiança cap als mòbils és metòdica i transversal.

El Col·legi de Detectius Privats de Catalunya ha rebutjat fer cap declaració sobre els fets perquè rebutgen aquestes pràctiques i creuen que els perjudica que se'ls hi relacioni.

Un detectiu privat en actiu explica a EL TEMPS que "normalment les agències de detectius no se la juguen amb aquestes pràctiques perquè són il·legals". Recorda que tothom, a casa seva, pot instal·lar micròfons però en un lloc públic o a casa d'un altre és il·legal. Passa el mateix amb les escoltes telefòniques: "Si no hi ha una autorització judicial són il·legals. En aquest sentit, la llei de protecció de dades és molt estricta. Tot i això, no és tan senzill. Fins i tot per a la policia, amb ordre judicial i tot, no és fàcil."

Admet que a Internet es troben programes per punxar el WhatsApp –l'aplicació de missatges gratuïts entre mòbils– "per 700 o 800 euros que s'anuncien com a molt viables; però, tot i així, és molt complicat sense accés al mòbil que es vol espiar".

Manuel García, membre de l'Equip de Seguretat per a la Coordinació d'Emergències en Xarxes Telemàtiques (ESCERT) de la UPC, creu que, amb el mòbil apagat és impossible enregistrar una conversa. "El mòbil és una màquina i, apagada, és morta". Sense la bateria, doncs, el mòbil és totalment inofensiu. Però Helena Rifà, directora del Màster Interuniversitari de Seguretat de les Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions (MISTIC) de la UOC, opina que "sí que podria haver-hi un virus que fes

Poden els mòbils gravar converses contra la voluntat del seu propietari? Caldria que es baixés una aplicació infectada amb un virus.

Espies mòbils

Els polítics catalans desconnecten els mòbils –o, fins i tot, els deixen ben lluny– en reunions d’alt nivell i dinars privats. Els tècnics en seguretat opinen que és difícil, però no impossible, fer-los servir com a micròfons. En canvi, consideren relativament fàcil captar les converses i els missatges de text.

creure a l’usuari que ha apagat el seu mòbil quan, en realitat, està engegat”. Reconeix, però, que no sap de l’existència d’un programa d’aquesta mena. I, en tot cas, l’usuari espia hauria

d’haver-se baixat una aplicació infectada amb aquest programa. “A més a més –afegeix Rifà–, aquest programa faria una despesa d’energia que l’usuari podria detectar: si has tingut el mòbil

apagat tota la tarda i, en engegar-lo un altre cop, la bateria s’està acabant, se n’adonaria”.

Figures d’un altre paner són les escoltes telefòniques i l’espionatge dels missatges SMS, tot i que l’espionatge requeriria una tècnica com l’explicada per Rifà. Manuel García explica que, “per a fer escoltes d’una conversa de telèfon mòbil, s’hauria de manipular d’alguna manera el mòbil que es vol espia”. Això es podria fer amb un *malware*, però caldria enganyar el propietari del mòbil perquè obri una aplicació que deixi entrar el programari espia. És a dir, que l’espia hauria de baixar una aplicació qualsevol que estigués manipulada per a després activar-se i accedir als missatges o a la veu des del propi mòbil, segons García: “Com s’activa un *malware*? Doncs si l’espia es baixa una aplicació, per exemple, per a accedir al compte del seu banc des del mòbil, que estigui manipulada amb la intencionalitat oculta de gravar

La seu de l'agència de detectius Método 3, presumptament implicada en diversos casos de gravacions il·legals, assetjada per la premsa.

les converses i missatges de text i reenviar-los a l'espia". Evidentment, diu García, "és més fàcil reenviar els missatges que arxius de veu, que pesen molt més".

Helena Rifà, directora del màster MISTIC de la UOC, creu que ara és molt més senzill que això. La tecnologia que permet les converses de mòbil, la GSM, sempre ha estat molt vulnerable, però fa quinze anys l'espionatge era molt car i complex i ara és fàcil i barat, segons Rifà: "La GSM és una tecnologia que té problemes de seguretat i els té des dels anys noranta, però abans era molt difícil: s'havia de comprar una antena de GSM, que és molt cara, i després necessitava destriar l'usuari que es volia espia entre milers d'usuaris que la fan servir. Tot plegat ho feia caríssim i molt complicat".

Les operadores argumentaven que això feia impossible, a la pràctica, l'espionatge i, per tant, la vulnerabilitat del sistema no era tal. Però la tecnologia dels mòbils s'ha accelerat en els últims anys i allò que requeria una inversió elevadíssima ara té un preu més que competitiu: 15 dòlars. "La tecnologia evoluciona –diu Rifà– i finalment ha esdevingut molt senzill captar amb

el mòbil la conversa d'un mòbil del costat. Pel sistema que utilitzen les operadores, una persona pot anar a Internet i localitzar la persona que vol atacar. Quan tens la localització, te n'hi vas físicament, i et pots apropar al seu mòbil i escoltar, des d'un altre mòbil, les seves ones. No has d'anar a un lloc estratègic entre l'espia i l'antena sinó que, des de molt a prop, ho pots fer. Només hi has de ser a la mateixa cel·la –àrea de cobertura d'una estació base– que l'espia. Et fiques en aquesta cel·la –com més a prop, més bé rebràs el senyal– i amb un simple mòbil pots captar l'usuari i pots escoltar el senyal i reenviar-lo en temps real a un ordinador que el processa. Amb això ja tens la gravació feta. En menys de mig minut pots escoltar la conversa. I per quinze dòlars pots comprar el *hardware* necessari per a tenir un mòbil que esnifi un altre mòbil. Es tracta simplement de canviar el xip del mòbil i comprar el *hardware* adient."

Aquesta tecnologia no és un invent de fa quatre dies. Fa més de dos anys que és al mercat i dos professors de la Universitat de Virginia, Karsten Nohl i Sylvain Munaut, ja van demostrar la vulnerabilitat del sistema GSM al Chaos

Computer Club Congress de Berlín, el desembre de 2010. De fet, Nohl és conegut perquè, el 2009, en una reunió de *hackers* a Amsterdam va desafiar el seus col·legues a craquejar l'algoritme de GSM, que fan servir la gran majoria d'operadores.

A la pràctica això vol dir que un espia situat, per exemple, a l'exterior del Palau de la Generalitat amb un mòbil equipat amb aquest maquinari de 15 dòlars, podria captar les converses de mòbils que hi ha a dintre i també els seus missatges de text? La resposta de Rifà és un "sí" rotund.

I els missatges pel WhatsApp? "Aquests –explica Rifà– serien més fàcils d'atacar perquè fan servir Internet i això ho fa més senzill: tenen més vulnerabilitat. El WhatsApp és tan fàcil de *hackejar* com un *mail*. I els *mails* no són complicats d'espia."

A més a més, un sistema d'espionatge molt ben planificat podria, fins i tot, combinar aquest sistema d'escolta de converses passiu amb el més agressiu de l'apagat fals del mòbil. "Hackejar el mòbil per gravar converses i després escoltar aquestes converses seria teòricament possible –diu Rifà– però això fa necessari enganyar la víctima perquè li entri el virus i després fer servir el mètode d'escoltes".

Per a evitar l'espionatge més agressiu –el que temen els polítics quan, abans d'una reunió, treuen la bateria del seu mòbil– Rifà desaconsella baixar aplicacions de procedència dubtosa. "Els virus poden entrar quan nosaltres donem permisos a una aplicació, perquè baixem, per exemple, un joc o un calendari. Aquestes aplicacions demanen permís. Si els el donem, l'aplicació pot amagar un altre programa que s'executi per atacar-nos". Per a evitar-ho, caldria defugir els programes que no estan signats, però de signats pràcticament no n'hi ha. Per això, diu Rifà, "paga la pena baixar les aplicacions de les botigues oficials d'Android o d'iTunes, perquè ja han passat una sèrie de filtres de seguretat i les seves aplicacions difícilment amagaran cap virus".

En tot cas, la paranoia dels polítics "sí que està una mica fonamentada –diu Rifà– perquè és clar que pot haver-hi programes amb virus que facin escoltes".

Àlex Milian